



ธนาคารแห่งประเทศไทย  
BANK OF THAILAND

# Media Briefing

แบงก์ชาติชวนคุย #แก้หนี้ยั่งยืน

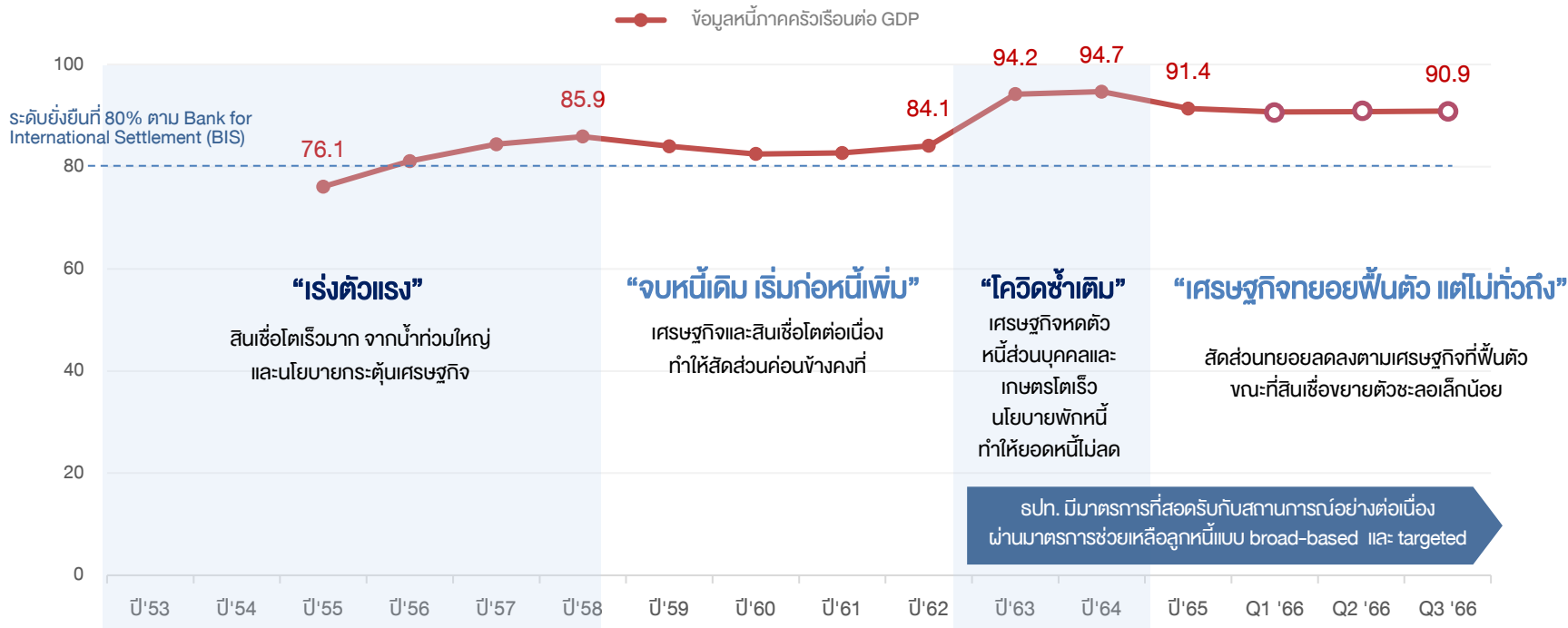
วันพุธที่ 17 มกราคม 2567



# การแก้หนี้ครัวเรือนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องแก้ไข

“ทำครบวงจร ทำถูกหลักการ และต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วน”

มาตรการที่ผ่านมาและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อาจยังไม่เพียงพอให้ระดับหนี้ครัวเรือนลดลงต่ำกว่าระดับที่ต้องเฝ้าระวัง (80%)





ธนาคารแห่งประเทศไทย  
BANK OF THAILAND



# การแก้หนี้ครัวเรือนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องแก้ไข

รวมถึงผลักดันให้เกิดการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible lending)

## # เจ้าหนี้รับผิดชอบ

1

ช่วยลูกหนี้ต่อเนื่องด้วยการปรับปรุง  
โครงสร้างหนี้



2

ช่วยลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบาง  
ให้สามารถปิดจบหนี้ได้



3

คุ้มครองสิทธิลูกหนี้ให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น



## # ลูกหนี้มีวินัย

เป็นหนี้เท่าที่จำเป็นและชำระคืนไหว  
เข้าใจเงื่อนไขการกู้เงิน

**สทก.** กำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างกักการณและเข้มแข็ง  
เพื่อให้ลูกหนี้ได้รับการดูแลและคุ้มครองอย่างเหมาะสม  
และสามารถแก้ไขปัญหาลูกหนี้ครัวเรือนได้ยั่งยืน



ธนาคารแห่งประเทศไทย  
BANK OF THAILAND

ตั้งแต่ 1 ม.ค. 67

ลูกหนี้ทั้งรายย่อยและลูกหนี้ SMEs\*

จะได้รับการเสนอแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้และเหลือเงินเพียงพอในการดำรงชีพ

ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาชำระหนี้

แต่ยังไม่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง

ลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้

ที่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง

ไม่ถูกโอนขายหนี้ก่อนครบกำหนด 60 วัน นับจากวันที่ผู้ให้บริการเสนอ  
เงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ทราบ

ผู้ให้บริการที่รับซื้อหนี้ต้องพิจารณาเงื่อนไขการผ่อนชำระของลูกหนี้ให้สอดคล้องกับ  
ความสามารถในการชำระหนี้

โครงการ  
คลินิกแก้หนี้



สำหรับลูกหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล  
ที่เป็นหนี้ค้างชำระเกิน 120 วัน สามารถเข้าร่วมได้  
(เฉพาะเจ้าหนี้ที่เข้าร่วมโครงการ)



Ins 1443

ช่องทางเสริมอื่น ๆ  
ทางด่วนแก้หนี้



และ

หมอนี้เพื่อประชาชน

ที่พร้อมให้ความช่วยเหลือลูกหนี้  
เมื่อมีปัญหาการชำระหนี้



Ins 1213

\* ที่ไม่เคยผ่านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาก่อน



## 2. “ช่วยลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบาง” ให้สามารถปิดจบหนี้ได้

ตั้งแต่ 1 เม.ย. 67 ลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบาง จะได้รับความช่วยเหลือให้ปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้นและลดภาระดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้น

ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ\* ประเภทวงเงินสินเชื่อหมุนเวียน ซึ่งปัจจุบันไม่เป็นลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (non-NPL) และได้จ่ายชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวม เป็นระยะเวลานาน

ในช่วง 3  
หรือ 4 ปี  
ที่ผ่านมา

ลูกหนี้จะได้รับการแจ้งเตือน เพื่อกระตุ้นให้ร่วมแก้ไขปัญหากับเจ้าหนี้โดยเร็ว \*\* และสามารถขอความช่วยเหลือให้สามารถชำระหนี้ให้ครบถ้วนได้เร็วขึ้น

ในช่วง 5 ปี  
ที่ผ่านมา

ลูกหนี้ของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ที่มีรายได้ < 20,000 บาท

ลูกหนี้ผ่อนแบบก้อนอื่น ๆ ที่มีรายได้ < 10,000 บาท

ลูกหนี้จะได้รับการแจ้งเตือน\*\*\* ให้เข้าร่วมมาตรการแก้หนี้เรื้อรัง (opt-in) เพื่อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาเป็นสินเชื่อที่ผ่อนชำระเป็นงวด (installment loan) ให้ปิดจบหนี้ภายใน 5 ปี ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่เกิน 15% ต่อปี



ลูกหนี้ยังได้รับการกระตุ้นให้ขยับย่น  
ระหว่างที่ชำระหนี้



เช่น เมื่อชำระหนี้ใน mobile application จะมีการตั้งค่าเริ่มต้น ให้ชำระเต็มจำนวน และหากเลือกชำระที่จำนวนอื่น จะมีคำเตือนว่า จะใช้เวลาปิดจบหนี้ได้นานและมีการดอกเบี้ยมากกว่าชำระเต็มจำนวน (การแจ้งเตือนเริ่ม 1 ก.ค. 67)

\* ไม่รวมสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกันและสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล / \*\* ได้รับการแจ้งเตือนครั้งแรกใน เม.ย. 67 และตั้งแต่ปี 68 จะได้รับการแจ้งเตือนอย่างน้อยปีละครั้งในช่วง ม.ค. – ก.พ. (ทั้งหมดไม่เกิน 3 ครั้ง)

\*\*\* ได้รับการแจ้งเตือนครั้งแรกใน เม.ย. 67 และตั้งแต่ปี 68 จะได้รับการแจ้งเตือนปีละครั้ง ในช่วง ม.ค. – ก.พ. หรือในช่วง มิ.ย. – ส.ค. (ทั้งหมดไม่เกิน 3 ครั้ง)



### 3. “คุ้มครองสิทธิลูกหนี้” ให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น

ลูกหนี้ได้รับการดูแลให้การคิดดอกเบี้ยและ  
ค่าธรรมเนียมอย่างเป็นธรรม



ตั้งแต่ 1 ม.ค. 67

- ห้ามคิดค่าปรับชำระหนี้ก่อนกำหนด (prepayment fee) สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลทุกประเภท ยกเว้นกรณี refinance สินเชื่อบ้านในช่วงเวลา 3 ปีแรก เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ดอกเบี้ยต่ำ
- ห้ามคิดค่าธรรมเนียมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้\*\*

ตั้งแต่ 1 ก.ค. 67

ห้ามคิดดอกเบี้ยบนดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อที่ให้แก่ลูกค้าย่อย  
(รวมกรณีบัญชีเดินสะพัดของสินเชื่อวงเงินกู้เบิกเกินบัญชี (overdraft))

ลูกหนี้ได้รับข้อมูลสำคัญถูกต้องครบถ้วน และเปรียบเทียบได้  
รวมถึง ส่งเสริมวินัยทางการเงิน



ได้รับข้อมูลในการระตุกพฤติกรรมตลอดวงจรหนี้ จากผู้ให้บริการ เช่น

- มีคำเตือน “กู้เท่าที่จำเป็นและชำระคืนไหว” และอัตราดอกเบี้ยต่ำสุด – สูงสุดในสื่อโฆษณา
- แจ้งเตือนเมื่อจะมีการค้างยอดหรืออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น (เริ่ม 1 ก.ค. 67)
- ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสียของแต่ละทางเลือกในการแก้หนี้

ได้รับการประชาสัมพันธ์ความรู้ทางการเงินในสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง  
เพื่อให้ประชาชนรู้เท่าทัน และรู้วิธีแก้ไขปัญหาเมื่อต้องประสบภัยทางการเงิน

\*ห้ามเรียกเก็บ prepayment fee ของสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับและ nano finance จากเดิมที่ห้ามเรียกเก็บในสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล และสินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่น ๆ ซึ่งไม่รวมกรณี refinance สินเชื่อบ้าน

\*\* ยกเว้นกรณีที่ผู้ให้บริการจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินราคาหลักประกันเพิ่มเติม ซึ่งต้องนำข้อมูลการประเมินราคาหลักประกันดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้



# ลูกหนี้จะบริหารจัดการหนี้อย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Responsible Borrowing)

#ลูกหนี้มีวินัย เป็นหนี้เท่าที่จำเป็นและชำระคืนไหว



รู้สิทธิและข้อมูลสำคัญ

ก่อนตัดสินใจกู้

เช่น การดอกเบี้ย

จะไปหนี้เพื่อลดภาระหนี้ได้  
อย่างไร ผลที่จะเกิดขึ้นจากการ  
ผิดนัดชำระหนี้



ชำระหนี้ตรงเวลา

และหากมีความสามารถ  
ควรชำระหนี้มากกว่าขั้นต่ำ

เมื่อมีปัญหาติดต่อกับเจ้าหนี้

รู้สิทธิการขอปรับโครงสร้างหนี้

ข้อดี-ข้อเสียในแต่ละทางเลือก

และปฏิบัติตามเงื่อนไข  
อย่างมีวินัย



รู้ช่องทางร้องเรียน

หากได้รับบริการ  
ไม่เป็นธรรม



ธนาคารแห่งประเทศไทย  
BANK OF THAILAND

# รปท. กำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างทันการณและใกล้ชิด เพื่อให้ลูกหนี้ได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสม

ยกระดับการตรวจสอบผู้ให้บริการเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

## ตรวจสอบผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง (ongoing supervision)

พัฒนาเครื่องมือใหม่ ๆ และการใช้ข้อมูลที่หลากหลาย

เช่น text analytic, social media listening tool เพื่อให้สามารถวิเคราะห์  
ติดตามและประเมินการปฏิบัติตามเกณฑ์  
รวมถึงปัญหา/เรื่องร้องเรียน



ในปี 2567

รปท. จะให้ความสำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติ

ตามหลักเกณฑ์ Responsible Lending อย่างใกล้ชิด เช่น

- การโฆษณาให้ข้อมูลคำเตือนพร้อมอัตราดอกเบี้ยที่ถูกต้อง
- การให้สินเชื่อที่ลูกหนี้จ่ายไหว
- การแก้หนี้อย่างมีคุณภาพ

## #เจ้าหนี้รับผิดชอบ

ต่อลูกค้าตลอดวงจรหนี้ที่เหมาะสม

- โฆษณาผลิตภัณฑ์สินเชื่อโดยมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน
- ให้สินเชื่อใหม่อย่างมีคุณภาพ
- ดูแลช่วยเหลือหนี้เดิม ทั้งหนี้เรื้อรังและหนี้เสีย
- แจ้งข้อมูลในดำเนินการตามกฎหมายและการโอนหนี้
- ส่งเสริมให้เกิดการให้ข้อมูลเพื่อระบุพฤติกรรมลูกค้า (nudge) และส่งเสริมวินัยทางการเงิน



# สรุปมาตรการแก้หนี้ครัวเรือน

1

“ช่วยลูกหนี้ต่อเนื่อง”  
ด้วยการปรับปรุง  
โครงสร้างหนี้

- การเสนอแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาชำระหนี้แต่ยังไม่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง ลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้ ที่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง
- ลูกหนี้ไม่ถูกโอนขายหนี้ก่อนครบกำหนด 60 วัน นับจากวันที่ผู้ให้บริการเสนอเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ทราบ

เริ่ม ม.ค. 67

2

“ช่วยลูกหนี้เร่งรัด  
กลุ่มเปราะบาง” ให้  
สามารถปิดจบหนี้ได้

- ลูกหนี้เร่งรัดกลุ่มเปราะบาง\* จะได้รับความช่วยเหลือให้ปิดจบหนี้ได้เร็วยิ่งขึ้น ภายใน 5 ปี และลดภาระดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้น ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกิน 15% ต่อปี

เริ่ม เม.ย. 67

3

“คุ้มครองสิทธิ  
ลูกหนี้” ให้เป็น  
ธรรมยิ่งขึ้น

- ห้ามคิดค่าปรับไถ่ถอนสินเชื่อก่อนกำหนด (prepayment fee) สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลทุกประเภท ยกเว้นกรณี refinance สินเชื่อบ้านในช่วงเวลา 3 ปีแรก และห้ามคิดค่าธรรมเนียมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- ลูกหนี้ได้รับข้อมูลสำคัญถูกต้องครบถ้วน และเปรียบเทียบได้ ผ่านสื่อโฆษณา การเสนอขาย และการแก้หนี้
- ห้ามคิดดอกเบี้ยบนดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อที่ให้แก่อูกค้ารายย่อย (รวมกรณีบัญชีเดินสะพัดของสินเชื่อวงเงินกู้เบิกเกินบัญชี (overdraft))

เริ่ม ม.ค. 67

เริ่ม ก.ค. 67

หากมีปัญหาเกี่ยวกับบริการทางการเงินไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม หรือไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถติดต่อร้องเรียนได้ที่ call center ของผู้ให้บริการแต่ละแห่ง รวมถึงขอคำปรึกษาหรือร้องเรียนมาที่ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) เว็บไซต์  หรือ โทร. 1213